

G A Z E T A

Wielkiego

Xięstwa

P O Z N A Ń S K I E G O .

Nakładem Drukarni Nadwornej W. Dekera i Spółki. — Redaktor: Assessor Raabski.

№ 44. — W Sobotę dnia 31. Maia 1828.

Wiadomości kraiove.

Z Poznania, dnia 29. Maia.

Na dniu dzisiejszym uskuteczniiony został w tutejszym Kościele Metropolitalnym uroczysty wybór Arcy-Biskupa Gnieźnieńskiego i Poznańskiego przez obydwie zgromadzone Metropolitalne Kapituły, przy którym JO. Xiążę Antoni Radziwiłł, Namiestnik W. Xięstwa Poznańskiego sprawował urząd Królewskiego Kommissarza. Wybor padł na JW. Jmć Xiędza Dra Wollickiego, dotychczasowego Proboszcza Metropolitalnego Gnieźnieńskiego, Archidyakona Poznańskiego, i został od wszystkich licznie na ten obrządek zebranych w Kościele osób z największą przyięty radością.

Zostawiając szczegółowy opis téy uroczystości do następnego numeru gazety, kładziemy tu udzielone nam do umieszczenia następujące wiersze w ięzyku łacińskim:

*Deus nobis haec otia fecit
Namque erit ille mihi semper Deus
Virg.*

Imperi sceptro cohibens potenti
Nobiles armis populos fideque,
Prussicae gentis Pater atque Custos
Magnanimus Rex

Quem Deo grati pietate coetus,
Splendida mitra caput infulatum
Fascia cinctumque humeros nivali
Vellere sacro

Destinet sanctas cohibere habenas,
Quid, pii cives, animi anxios, quid,
Scire conantes dubia urget atque
Cura remordet?

Principis justi pietate freti,
Mente mordaces procul amovete,
Et fatigantes pia corda inanes
Pellite curas.

Rex, parem qui non habet aut secundum,
Solque dum spargit radios, habebit
In Deum sancta pietate nullum
Justitiaque

Rex amor fidi populi et voluptas,
Ad preces justas facilis benignus,
Sceptra sacrorum moderanda tradi
Religiosa

Ut sinat cuiquam nisi sanctitatis
 Quem sibi exemplum elligiemque veram
 Omnibus votis pia turba fert et
 Expetit unum?

Hoc die Regis celebrare laudes,
 Hoc decet, qui sunt fidei tenaces,
 Thure votivo precibusque castis

Poscere Divos,
 Ut diu servant columnas deosque,
 Quo nihil majus meliusve terra
 Nec videt nostro neque vidit ulla

Tempore prisco.
 Non Suis tantum Patris est vocandus
 Nomine, et nobis meruisse gaudet,
 Jure quos belli Deus aequa jussit

Sceptra vereri.
 Conditio mitis placidusque ferro,
 Martis oblitus calidaeque rixae,
 Queis minax olim, modo justus ampla
 Otia donat.

Te diu salvo incolumique virtus,
 Quam potens vexat scelus et nefanda
 Vis premit fraudisque impia, sospitetur
 Vindice justo.

Tu Dei nobis veneranda imago
 Provehas dignum ad meritos honores,
 Improbis mittens metuenda forti
 Fulmina dextra.

Z Berlina, dnia 24. Maja.

Xiążę Hatzfeld odjechał do Trachenberga, General-Porucznik, dowódzca drugiey dywizyi i pierwszy Kommandant Erfurtu, Natzmer, do Erfurt, a General-Porucznik Aster, Inspektor żeliezny inspekcyi inżynierów i pierwszy Kommandant w Koblenc, do Drezna.

Król. Niderlandzki goniec gabinetowy Hooyen, odjechał do Bruxelli,

Wiadomości zagraniczne.

Królestwo Polskie.

Z Warszawy, dnia 24. Maja.

Nayaśnniejszy Cesarz i Król Jmć, mianował raczył JW. Hrabiego Maxymiliana Fredrę, byłego Generała brygady, Marszałkiem dworu swego Królestwa Polskiego.

JW. Minister Sekretarz stanu, General dywizyi, Stefan Hrabia Grabowski wyjechał

dnia 23. m. b. do głównéy kwatery N. Pana, do Iznailu.

Wystawa tworów sztuk pięknych w salach uniwersyteckich rozpoczęła się dnia 24. m. b.

R o s s y a.

Z Petersburga, dnia 17. Maja.

Dnia 10. m. b. wieczor, przybył N. Cesarz do Mohilewa i wysiadł do domu Feldmarszałka Hrabiego Sacken. Nazajutrz był w kościele, odbył popis woyska i zwiedził szkołę woyskową, dom ćwiczeń woyskowych i koszary. O godzinie 9tęj wieczornéy udał się Cesarz Jmć w dalszą drogę do Żytomierza.

N. Cesarz rozkazał, ażeby bandera turecka, wzięta w bitwie pod Nawarynem przez okręt Alexander Newski, w sali korpusu kadetów morskich zachowywaną była.

W ukazie z dnia 19. m. b., przesłanym do rządzącego Senatu, Cesarz Jmć raczył dozwolić rzeczywistemu tajnemu Radzcy Łanškoy, opuszczenia steru spraw wewnętrznych, jako też złożenie innych obowiązków, z zachowaniem obowiązków członka Rady państwa i Prezesa Kommissyi do wzniesienia soboru Izaaka.

Przez inny ukaz teyże daty, N. Cesarz Jmć mianował Ministrem spraw wewnętrznych Generała-Adjutanta Generała-Porucznika Zakrzewskiego, zostawiając mu, aż do nowego rozkazu, stopień Generała Gubernatora Finlandyi i dowódczy oddzielnego woyska fińskiego.

Dwa inne ukazy z dnia 25. m. b., przesłane także do rządzącego Senatu, mianują: pierwszy, — Generała piechoty Xięcia Lieven, Ministrem oświecenia publicznego i Prezesem komitetu do urządzenia zakładów naukowych; drugi, — Sekretarza stanu Bludowa, Dyrektorem wydziału spraw duchownych i wyznań zagranicznych, przy zachowaniu dotychczasowych obowiązków.

W tymże dniu 25., Cesarz Jmć mianował raczył Radzcę stanu Griboiedowa pełnomocnikiem swoim przy dworze perskim, a Radzcę dworu Ambürgera generalnym Konsulem rosyjskim w Tauris.

Rzeczywisty Radzca tajny Sergiusz Sałtykow, członek Rady państwa, umarł tu w dn. 25. b. m., po długiey i bolesnéy chorobie.

Z Odessy; dnia 18. (30.) Kwietnia: — „Nadzwyczajne mrozy téj zimy robiły nam nadzieję uniknięcia kłeski szarańczy; ale, niestety, oczekiwanie to nie sprawdziło się. Jaja tego szkodliwego owadu znajdują się wszędzie w zupełnej całości. Wszakże dopóki jeszcze młódzież nie lata, są mniej więcej skuteczne środki do jego wygubienia, i władze miejscowe używają wszystkiego w tym celu.“

Multan i Wołoszczyzna.

(Z Dostrz. Austriack.)

O dalszych poruszeniach wojsk rosyjskich od wkroczenia ich do Jassów donosi list od granicy multańskiej z dn. 14. Maia co następuje: „Główna siła rosyjska wkroczyła pod wsią Vadului-Issac, około 2 mil od kwartanowey posady Reni odległej, iednakże dopiero w nocy z 7. na 8. m. b., a zatem 24 godzin później niż wojsko, które przez Skuleni do stolicy multańskiej weszło. Przyczyną tego opóźnienia było wzięcie właśnie w téj chwili rzeki Prutu; dla czego, gdy wszystkie usiłowania postawienia pod Tamarowa mostu chybiły, musiano szukać innego, dogodnego do przeprawy miejsca.

Gdy po uskutecznioney przeprawie wojska rosyjskiego natychmiast z największym pośpiechem brzeg rzeki Sereth obsadzwszy ku Galaczowi się posunęły, tymczasem przeciętą została droga do Braiłowa Topukszemu, dowódcy tureckiej załogi Beszli w tym powiecie, i ten wraz z swoim 40 ludzi wynoszącym oddziałem wziętym został do niewoli.

Chociaż wysłany z Braiłowa ku Serethowi oddział jazdy tureckiej zniszczył w d. 8. t. m. zrana będące na téj rzece przewozy, to wszelako korpus rosyjski 10,000 ludzi wynoszący (licząc w to 4000 jazdy i znaczny pociąg artylleryi) przeprawił się tegoż samego dnia przez tę rzekę nie znalazłszy najmniejszego oporu i stanął obozem pod Braiłowem.

Końcem obsadzenia iak nayspieszniej stolicy Wołochów, wysłano zaraz po przejściu Prutu pod Vadului-Issac korpus z 5000 kozaków złożony w najprostszym kierunku do Bukarestu, gdzie też dnia 11. t. m. wkroczył miał. Inny oddział wojska pod dowództwem Generała Kleista ruszywszy w pochód do Wo-

łoszczyzny przybył dopiero dnia 10. t. m. do odległego o 2 stacje pocztowe od Fokszanu, miasta powiatowego Tekucz. W Jassach zostawiono 6—700 piechoty i 80—100 kozaków iako załogę.

Basz-Beszli-Aga, Aarif Aga, o którym z początku mówiono, że się z wszystkimi ludźmi swoimi w Jassach do niewoli dostał, udał się w nocy z 6. na 7. t. m. na Romanu ku Bakou, a ztamtąd, domyślając się że chmury kozaków przebiegają okolicy południowe kraju, puścił się do granicy siedmiogrodzkiej. Przechodząc przez miasta powiatowe multańskie oddział Basz-Beszli-Agi, najsicisleyszą karność zachował.

T u r c y a.

Z Konstantynopola, d. 30. Kwietnia.

Wyglądamy tu każdéj chwili rosyjskiego manifestu wojennego i wiadomości o wkroczeniu wojsk rosyjskich do Multan i Wołoszczyzny. Na to zdaie się czekać rząd tutejszy, aby nareszcie z swéj strony wzięść się do dzielnych środków obrony przeciw napaści, względem której, pomimo tak groźnych widoków, niechciał jeszcze bardzo dawać wiary.

Od dawnego już czasu głoszą, iż Sultana wyruszy z chorągwią Mahometa do Adryanopola; Sultana nie opuścił jeszcze Konstantynopola, a w Adryanopolu, gdzie ledwie stoi 1000 do 1200 ludzi wojska, nieczynią najmniejszego przygotowania na przyjęcie W. Sultana. Głoszą wprawdzie teraz, iż Hussein-Basza, skoro nadejdzie rosyjska deklaracya wojenna, wyruszy do Adryanopola; lecz nikt niepoymnie, dla czego Porta czeka na to formalne wypowiedzenie wojny, kiedy już z rosyjskiej deklaracyi na Hattiszeryf z dn. 20. Grudnia r. z. mogła się dostatecznie przekonać, co nad nią wisi ze strony Rosyi.

A u s t r y a.

Z Wiednia, dnia 21. Maia.

(Z Dostrzegacza Austr.)

Stosownie do ścisłego systemu neutralności, przyjętego przez N. Cesarza w wybuchléj teraz wojnie między Rosyją a Portą Otomańską, agenci cesarsko-królewscy w Multanach i Wołoszczyźnie odebrali zalece-

nie, ażeby przestali urzędować, skoroby dotychczasowi Gospodarowie obu Xięstw, przy których zawierzytelniemi byli, od zarządu tychże usunięci zostali. Na mocy tego rozkazu pomienieni agenci, dowiedziawszy się iż Gospodarowie za wkroczeniem wojsk rosyjskich urzędownie o ukończeniu ich dotychczasowey administracyi zawiadomieni zostali, donieśli Dywanom multańskim i wołoskim o złożeniu swoich urzędów i następnie wyiechali z Jassow i Bukarestu, ieden d. 9. drugi 10. m. b.

N i e m c y.

Z nad dolnéy Elby, dnia 23. Maia.

Senat Hamburgski uwiadomił tameczną deputacyą handlową: iż król. Niderlandzki Konsul w Tripolis doniósł urzędownie, że Bey Tripolitański zamierza tego lata uzbroid przeciw hamburgskiemu okrętom dwóch korsarzy, którzy w okolicy Berlingas (przy brzegach Portugalii) mają krążyć.

W Kopenhadze ochrzczono niedawno młodego człowieka z znakomitęy familii Negrów z Guinej. Otrzymał on na chrzcie imię swięgo dobroczyńcy, Króla, Frederyk, a nazajutrz po chrzcie podarował mu Król piękny złoty białący zegarek. Młody i wykształcony ten człowiek, powróci do swęy oyczyzny.

W ł o c h y.

Dnia 14. Maia.

Xiążę Frederyk Karól Krystyan Duński powrócił dnia 8. m. b. z Neapolu do Rzymu.

W mieście i wolnym porcie Civitavecchia ustanowiono Izbę handlu, kunsztów i rękodziel, składającą się z ośmiu najstarszych kupców i fabrykantów, pod prezydencyą Delegata.

F r a n c y a.

Z Paryża, dnia 21. Maia.

Onegday rano około godziny 8. wyiechał Król Jmć, to samó Delfin i Delfinowa do Compiegne, a Xiężna Berry do Rosny. Tegoż dnia w południe Xiążę Bordeaux pojechał do zamku St. Cloud.

Izba Deputowanych zatrudniła się na posiedzeniu swoim dnia 17. m. b. samemi petyciami. Pan Marcier w Rougemont żąda

w swoięy petycyi, ażeby były Prezydent rady Ministrów oświadczył się względem odesłanych do niego petycyy, które się Jezuitów tyczyły. — Pan Delaunay w Angers żądał, ażeby zabroniono zakładanie klasztorów, które tylkoby się utrzymały kosztem narodu, iuż i tak podatkami obciążonego. Porządek dzienny. — Pan Grand, adwokat przy król. Sądzie w Paryżu, rozprawił w swoięy petycyi o potrzebie i sposobach rozszerzania oświaty w dolnéy Bretanii. Kommissya proponowała porządek dzienny. Do tego zdania przystąpili Panowie Bizien du Lezard i Severe de la Bourdonnaie. Uznali oni żądanie Pana Grand za szalone i niestósowne; kiedy prowincya, która wydała Abeilarda, Bissona, La Mennais i Chateaubrianda, nigdy niemoże być za nieoświeconą uważana. Pan Benjamin Constant oświadczył przeciwnie, że tylko ciemne masy ludu zbrodnie popielniają, i że lud oświecony nigdy się bszprawiów niedopuszcza. Niechce on Bretanii zaprzeczać slawy, do której ma prawo, lecz pragnie, podobnie iak Pan Grand, ażeby innym prowincyom Francyi wyrównała w oświeceniu. Pan Cayard, domiódł mu, iż ta, iak mniema, „ciemna masa ludu“ właśnie najmnię dopuszcza się występów.

Dnia 19. rozpoczęły się obrady względem pojedynczych artykułów projektu prawa względem wydania 4 millionów rent. Pan Karol Dupin wszedł pierwszy na mownię dla bronienia swęy poprawki następującyey treści:

„Minister finansów zostaie upoważnionym do zapisania w wielką księgę długu publicznego summy rentowęy w kapitałowey wartości 30 milionów Franków, a to w sposobie, iaki mu się naykorzystniejszym będzie zdawał;“

która po różnych głosach odrzuconą została. Po przedstawieniu innęy propozycyi przez Pana Lafitte odłożono dalsze obrady do następującyego dnia.

W mieysce zmarłego Pana de Sèze został Baron Henrion de Pansey, Radzca Stanu i ieden z Prezydentów Sądu kassacyinego, mianowany pierwszym tegoż sądu Prezesem.

Król odebrawszy raport Ministra spraw wewnętrznych rozkazał, ażeby Panu de Sèze,

wystawiono marmurowy pomnik w kościele Ś. Maryi Magdaleny.

W Ajazzio mianowany jest General-Major Tyburcyusz Sebastiani, brat Generala Porucznika tegoż nazwiska, jednym z dwóch Deputowanych Korsyki.

General-Porucznik i Radzca Stanu Hrabia Bourcier umarł dnia 8. m. b. w 63cim roku wieku swego.

Utrzymują się pogłoski o zawarciu pokoju z Algierem, lubo do dnia dzisiejszego nie masz jeszcze żadney urzędowney wiadomości w tén mierze.

Przy rewizyi instytutu Jezuitów w Montrouge okazało się, iż liczba synów Ignacego, która iuż tam prawie 200 wynosiła, zmniejszyła się teraz do 25!

Konstytucjonista twierdzi, iż Minister spraw wewnętrznych wyznaczył Kommissyą celem dochodzenia wykroczeń, którychby się Prefekci mogli byli przy ostatnich wyborach dopuścić.

Tenże dziennik powiada: „Stare Ministerium zdaie się znowu zmartwychwstawać.“

Z Lizbony donoszą, iż tego roku nieobchodzono tam w dniu 29. Kwietnia rocznicy Konstytucyi; ale owszém mnóstwo xięży świeckich i zakonnych przybywszy do rady mieyskiéy podpisało akt względem wykrzyknienia samowładnego Króla.

Dziennik *Messenger* dziwi się temu, że gazety poranne donoszą o rozstrzygnienu przez Kommissyą sprawy tyczącéy się małych seminarjów, gdy tymczasem rząd nic jeszcze o tém niewie; że należało poczekać, aż Kommissya zda sprawę Królowi z czynności swojej. Na co Konstytucjonista robi uwagę, iak to zaś może Ministerium niewiedzieć o tém, o czém cała publiczność wie dokładnie. Ten rodzaj mowy bardzo iest podobny tén, z iaką się przesłało Ministerium zwykło było odzywać.

Listy z Algieru pod d. 2. Maia donoszą, że algierska siła morska iuż zupełnie rozzbroioną została. Fregata i 4 korwety, które w bitwie d. 4. Października wiele ucierpiały, ieszcze dotąd w złym znaydują się stanie. Tylko jedna fregata o 60 działach iest dosyć zdatna ieszcze do użycia, ale iéy na wszystkiém zbywa, aby można z nią wyruszyć. Z trzech

korsarskich statków, które mieli na morzu, ieden ieszcze tylko pozostał; ale go ścigają ze wszéch stron.

General Sebastiani zdaiać Izbie sprawę w względzie utworzenia 4 milionów rent, rzekł między innemi: „Zastanowię się tu tylko nad polityczném położeniem naszym w względzie innych państw europejskich. Żądamy trwałego, szaczytne go pokoju, nie dla tego żebyśmy się na siłach nie czuli, ale że nie chcemy burzyć naszéy pomyślności powszechnéy. Rząd francuzki pragnie utrzymać pokoy na Wschodzie i oddalić woynę od Europy, szczegolnie zaś przeszkodzić wzrostowi Mocarswa, któreby równowagę Europy zniweczyło. Ministerium nasze sprzyia karcią, ale iest nieudeterminowanem, zostawia wszystko czasowi; zawady, które ma do uprzątnienia, są wielkie, liczne i wymagające więcéy, iak dotąd okazywało, energii.“ Potém przebiegł mówca w krotkości stan obecny armii; z tego pokazuje się, że gdy liczba woyska do 283,000 powiększoną będzie, 195,937 do boiu wyjść może. „Obra-chowanie to“ — mówi General Sebastiani — „iost ścisłem; ale iakimże sposobem budżet Ministerium woyny może 283,000 ludzi utrzymać, gdy tylko na 223,000 starczy. Powiększenie armii może być do skutku przywiedzioném pomnażając liczbę ludzi w każdym batalionie, albo też dodając do każdego, z dwóch batalionów złożonego półku trzeci, coby utworzenie 16 nowych batalionów za sobą pociągnęło. W pierwszym razie bardzoby łatwo bylo zmniejszyć armią, gdy potrzeba przeminie. Możliaby także powiększyć armią bez zwiększania nakładu, pomnażając liczbę rozpuszczonych za urlopem. Tworząc 16 nowych batalionów powiększy się wydatek o 3,200,000, albowiem ieden batalion kosztuje 200,000 Fr. Teraźniejszy Ministerium woyny zniżyło budżet z 196 milionów na 194, a Departament woienny pod przesłém Ministerium potrzebował w ogóle 204 milionów. Summa ta rozchodziła się w znaczney części na niepotrzebne wydatki; uchybienia przeszléy administracyi są niezmiernie, ale czyż to ma być przyczyną do odmawiania tego wszystkiego, co zażąda? i czyż mamy, w czasie, gdy się cała Europa

uzbraja, dla tego bezsilnymi zostawać, że błędy przeszłego Ministeryum nie jedniąż ufności terażniejszemu? Kolos, który się z gwałtownością i z wszelkimi środkami, jakie cywilizacya następcza, na świat wali, wzbudza słuszne zaiste obawy; wystrzegamy się ostateczności tak w potęgę jako też i słabości naszey, chcemy tylko sławę Francyi utrzymać; i kiedy z ieduey strony ani apostołskich w Hiszpanii, ani też Jezuitów w Francyi wspierać nie chcemy, nie powinniśmy także z drugiey Ministeryum, które w względnie uzurpacyi portugalskiey przeciw życzeniom apostołskich i Jezuitów się oświadczyło, odmawiać środków, iakich od nas w imieniu sławy i godności narodu zażąda. Rozwiodłem się tu tylko nad zapytaniem: czy pożyczka ma być rządowi dozwoloną, co się zaś tycze sposobu iey skutecznienia, co się tycze stanu skarbu naszego, zachowuję sobie zrobienie nad tem niektórych uwag. Prawda i interes oyczyzny kierowały iedynie mową moją. Zbiłaiąc mniemania tych, którzy innego odemnie zdania byli, szanowałem ich zamiary i na takowe nigdy się nie targnę. Tylko nieprzyjaciele oyczyzny moiey i naszey konstytucyi są moimi przeciwnikami.“

W Konstytucyoniscie czytamy następującą w Numerze przeszłym już umieszczoną wiadomość telegraficzną z Lizbony, przy której udzielaniu czyniemy tę uwagę, że Gonicz Francuzki i Gazeta Francyi umieszczają także ten artykuł poczytały go za wieść potrzebną potwierdzenia, i że Monitor i Posłaniec Izb milczą o tém zupełnie: „Depesze telegraficzne z Lizbony dochodzące do dnia 6. t. m., uwiadomiałą one nas, że Regent dnia 3. wieczór wydał wyrok, zwolniający trzy stany państwa, przeczko konstytucyi nadana kraiowi przez Don Pedra została zniszczoną. Dnia 4. t. m. przesłał młody Podhrabia Santarem w imieniu D. Miguela pismo urzędowe Posłom zagranicznym oznajmiając im zamiar Xięcia i załączając wspomniany wyrok. Nazajutrz zebrali się Posłowie, a w d. 6. t. m. postanowili wszyscy (nie wyłączaiąc Posła hiszpańskiego) iednomyslnie podać wspólną notę do Infanta, oświadczaiąc mu, że od chwili odebrania pisma urzędowego od

Podhrabiego Santarem ich funkcye przy dworze Lizbońskim ustaly.“

Gonicz zawiera następujący artykuł o obecnym stanie interesów tureckich: „Naprawdę twierdzą dzienniki angielskie, któreby w nas wnmówić chciały, że świat ieszcze się obraca według stęru ich gabinetu, że Rossyianie nie mają innego zamiaru iak zaięcie obudwu Xięstw, i że kiedy staną nad brzegami Dunaju, wtedy dopiero przestaną na ścisłym dopełnieniu traktatu akiermańskiego. Ci, którzy tak spokojnemi ludzą się marzeniami, nie wiedzą zapewne, że nie wszystkie warownie leżą na prawym rzeki brzegu, i że na lewym ieszcze się znajdują: 1) Tunow naprzeciw Nikopolis; 2) Giurgevo, miejsce obrony mostu z Ruszczuka, 18,000 mieszkańców liczące, które w r. 1790. wytrzymało dokladnie przeciw Xięciu Koburg obłężenie; 3) Braiłow, które liczy 28,000 mieszkańców, i którego w r. 1809. zburzone warownie w r. 1820. odnowione; 4) Galacz, ważny punkt między uściem Seratu i Prutu. Czy więc mniemają spodziewaiący się pokoju, że Turcy bez dalszego bronienia warownie te opuszczą, z których sam Braiłow w iednym napadzie Rossyan 7000 ludzi kosztował? i czy mogą Rossyianie, choćby tylko Xięstwa obsadzić, bez uderzenia na te twierdze? Już ięczy huk dział, ale zastraszać nas niepowinien; mimo materyi palney w całej Eyropie znajdujący się, nie rozszerzy się pożar. Do zaięcia Multan i Wołoszczyzny dostateczną byłaby armia z 40,000 ludzi: ale uzbraiania się Rossyi są wcale inne; już zapożnó dla Anglii, która ma wielką flotę uzbroić, żeby Rossyanom prawa do morza czarnego zaprzeczyć, a Turkom w obronie Bosforu dopomagać. Rossyiska armia niepotrzebuie, iak tylko wzdłuż wybrzeża naprzód się posuwać, ażeby po przeysciu przez niektóre mnię trudne punkta z flotą się swoią połączyć. Kilka wylądowań na wybrzeżach Azyi i Europy otworzą Bosfor i nappomyślniejszy pochodu do Konstantynopola zapewnią wypadek. Oczywista, że Turcy, którym francuzki kapral Gaillard, wielki Jego Wysokości nauczyciel, nie naysobliwszą mógł dać strategetyczną naukę, w wielkim ambarasie być muszą względem wyboru placu do bitwy. Częstkowe obrony

miejsce warownych nie zdołają już wielkich armii w ich wstrzymać pochodzie. Musi przyjść do bitwy stanowczey. Z tak niedokładną znościomością sztuki wojennéy; po zniszczeniu ich religijnego fanatyzmu, którego miejsca ieszcze niezastąpiła żadna ufność w rzetelniejszey sile, Turcy koniecznie uledez muszą. Jakże będą mogli bronić Konstantynopola, który z swemi 15 przedmieściami blisko 12 godzin ma obwodu? Prawda że pozycja iest dla nich korzystna, i daie sposobność do owych nagłych wycieczek, w których się często bardzo strasznyimi pokazali; ale wszystkie te korzyści może zniweczyć przytomność eskadry, którejby się udało z wojskiem do wylądowania przez Bosfor przepłynąć. Przez wniesienie to do portu w r. 1204. kiedy Konstantynopol przeszło 400,000 liczył mieszkańców, 20,000 Francuzów i Weneecyanów miasto opanowali. Anglia musi pozwolić na to, czemu przeszkodzić nie może. Jéy stan finansowy nie pozwala iéy prowadzić wojny. Ale kiedy nie może się bić, to może przecież być pogotowiu do rozbioru, i dla tego też się uzbraia. Kto wie, czy się iéy niepodobą Rod, Scio, wyborna przystań Milo? Kto wie, czy nawet i Egipt, iedyna dla Francyi upragniona osada, Egipt, w którym teraz angielscy inżynierowie dochodzą możliwości połączenia Nilu z morzem czerwoném — kto wie, czy ten kraj nie iest dla Anglii pokusą? Niepewna polityka Francyi, stronnictwa, które ją dzielą, słabość iéy armii, pozbawiają nas wagi, którą w równowadze Europy mieć powinniśmy. Może że nasi dumni spózwodnicy w wypadkach lizbońskich mają iaki machinwelski zamiar; ieżeli Don Pedro przybędzie, oczywista że konstytucyą znowu zaprowadzi, iego głos rozleie się po całej Hiszpanii. Nieodzowną iest walka między obiema zasadami, które Portugalią dzielą; będzie ona długą, będzie krwawą, ale niepewną. Zbiera się burza na zachodzie. Przypomniemy sobie, że Anglicy nie walczyli o wsadzenie na tron hiszpański Filipa piątego.

Baron Séguier miał zdanie swoje względem nieprawności Jezuitów na piśmie podać Arcy-Biskupowi Paryskiemu, iako Prezydentowi Kommissyi do roztrząśnienia stanu ma-

łych seminaryów z prośbą; ażeby ie do protokolu przyłączył.

Kommissya wyznaczona do rewizyi ustaw i urzędzeń zajmuié się gorliwie tą pracą. W miejsce trzech Ministrow, Hrabięgo Portalis, Podhrabięgo Martignac i Pana Vatismenil, mianował Król Para, Hrabięgo Siméon, Radzcę Stanu Bourdeau i Radzcę przy Sądzie Kassacyjnym Laplagne Barris członkami téy Kommissyi, i przydał iéy ieszcze czterech nowych członków.

Generał Dumas i Pan Dupont de l'Eure złożyli na biuro Prezydenta Izby Deputowanych podpisaną przez wielu paryskich obiorców i byłych gwardystów narodowych petycyą, w której wnoszą o przywrócenie paryskiej gwardyi narodowéy przez stosowną ustawę.

Dnia 9. m. b. wypłynął z Brest Kontr-Admirał Rouissin na okręcie liniowym Jean-Bart o 74 działach, mając przy sobie prócz tego dwie fregaty o 60 i 44 działach. Eskadra ta była zrazu na morze południowe przeznaczona; twierdzą jednakże teraz, iż po nadeściu zaspokajających oświadczeń z Rio-Janeiro, inne otrzymała przeznaczenie. W téy chwili uzbraiają w Brest ieszcze trzy liniowe okręty o 74 działach, tudzież trzy fregaty pierwszego, i trzy fregaty drugiego rzędu.

Hiszpania.

Z Madrytu, dnia 10. Maia.

Rząd francuzki nalega o wypłacenie swych pretensy. Niechce on czekać na likwidacyą naszéy kommissyi, Kommissya ta reklamuié teraz także od Anglii pretensye za 4 fregaty, które, płynąc z ładunkiem piastrow z Ameryki, pod pozorem iż te pieniądze dla Francyi były przeznaczone, przez okręty angielskie zabrane zostały.

Król powróci dnia 10. Sierpnia do Madrytu.

Układy z gabinetem angielskim względem naszych posiadłości w Ameryce, codzién pomyslniejszy biorą obrot.

Portugalia.

Z Lizbony, dnia 3. Maia.

Wczoray było w pałacu Ajuda wielkie posiedzenie Rady Stanu, na którym, iak slychać, ustanowiony został dzień ogłoszenia

Don Miguela; mniemają, iż dzień 13. m. b. jest na to przeznaczony, jako rocznica oddania Infanta z kraiu.

Wczoraj przybył Baron Mareuil, Poseł francuzki przy tutejszym dworze.

Anglicy podnieśli nareszcie onegdaj kotwice; pozostała tylko jedna fregata i jedna korweta. Portugalczykowie odiażd ten licznymi obchodzili salwami.

Studenci, którzy należeli do zamordowania Professorów z Coimbra, zostali tu pod strażą przyprowadzeni. Proces ich tu się ma odbywać.

Przeciw francuzkiemu Ministrowi marynarki Hyde de Neuville, który jak wiadomo zniweczył na dniu 30. Kwietnia 1824. spiszek przeciw Don Janowi VI, puszczono tu w obieg polemiczne pisma.

A n g l i a.

Z Londynu, dnia 17. Maia.

Względem sprawy katolickiej tak się wyraża dziennik *Times*: „Niech sobie ślepi zwolennicy Lorda Eldon i choćby większego jeszcze niż Lorda Eldon, mówią ile chcą o wstręcie, iaki mają, od obawy na iaką ich chcą wystawić, i o niechęci ku przyznaniu praw religijnych tym, którzy się ich domagają, sprawa ta jednak zwyciężkim krokiem naprzód postępuje. Sprawiedliwość za mocna jest dla tych Jchmościów, tak iak niesprawiedliwość za mocną była dla ofiar ich uporu. Cóż to zrobiło Irlandyą podobną do obozu, a iéy lud zamieniło na armią? Nie Xięża Irlandzcy, nie O'Connel, nie związek katolicki, nie Jezuici, nie Papież. Rząd stronictwa orańskiego nadał moc katolikom, a tę moc rozdrażnił i wyzwał do działania. Wtenczas kiedy katolicy byli jeszcze słabi i zwątpiali, podobni robakom, które się wiąż pod deptającą je nogą, wtenczas to trzeba było tym bohaterom protestanckiej przemocy wygniść ten płód czołgający się. Ale teraz już zapóźno o tém myśleć. Gdyby familia królewska wspierała była katolików, swoich naturalnych przyjaciół, toby skuteczniej mogła się opierać żądaniom Dyssydentów, swoich naturalnych nieprzyjaciół. Jesteśmy przekonani iak najmocniej, że, jeżeli jest iakie niebezpie-

czeństwo, a jest pewno bardzo wielkie, to wyłączenie katolików od równości praw iedyną jest jego przyczyną, a oswobodzenie ich iedynym środkiem.“

Jest rzeczą godną zastanowienia, iż za oswobodzeniem w tym roku tyle było głosów, co i w przeszłym, t. i. 272; ale przeciwnych głosów liczba z 276 zmniejszyła się na 266. Tak więc liberaliści odnieśli tą razą zwycięstwo.

Tenże dziennik bardzo niekontent z dekretu Don Piotra, którym się rzekł korony portugalskiej. Gdyby Cesarz, mówi, mógł był przewidzieć haniebne postępowanie Regenta i przeczuc niebezpieczeństwa, na które teraz wystawiona jest Karta konstytucyjna, to nie byłby tak spiesznie rzekł się praw, które reklamować dla córki bardzo trudno, jeżeli nie niepodobno mu będzie. Ale cierpliwość mu właściwa, nie pozwala mu dłużej czekać, iak się dowiedział o przybyciu brata do Londynu. Trudności obecne są bardzo zawikłane. Don Michał może ogłosić ten dekret iako uwalniający go od wszelkich obowiązków względem brata. Jeżeli tego nie zrobi, to musi odmienić styl swoich dekretów, gdy iuż teraz nie jest zastępcą Piotra, ale Maryi II. Cesarz Brazylijski nie więcej teraz ma do rozkazania w Portugalii iak Cesarz Chiński. Już teraz Portugalczycy nie mogą praw swoich bronić w imieniu nieobecnego Monarchy; Don Michał jest Regentem w imieniu kobiety, a oni poddanyimi są nieletniego dziecka. Przymierze Anglii zawarte jest z Don Piotrem; gdyby więc ten cofnął był swoje zlecenie dane Infantowi, możebyśmy byli przymuszeni, bronić praw Don Piotra; ale teraz pytanie, czy podobnie obowiązani iesteśmy bronić berła w rękę dziecięcia?

Rozmaite Wiadomości.

Jéy Królewiczoska Mość, małżonka Jego Królewiczoskiej Mci Xiążęcia Wilhelma Pruskiego, przybyła z dostojną familią dnia 18. Maia z Hessen-Homburg do Moguncyi.

(Dodatek.)

do

Gazety Wielkiego Xięstwa Poznańskiego.

Nru 44.

(Z dnia 31. Maia 1828.)

Rozmaite wiadomości.

Z kraju Czerokieżów, z New Echota, przysłano do Bostonu pierwsze numera dziennika który dnia 21. Lutego r. b. zaczęty, przez Czerokieza redagowany, wychodzi na pół w języku angielskim i na pół w języku krajowym, podług alfabetu przez Czerokieza wynalezionego; w ogromnym sześcio kolumnowym formacie pism angielskich i północno-amerykańskich, pod tytułem „Fenixa czerokiezkiego.“

Pisma północno - amerykańskie ogłaszają już wydawanie drugiego dziennika czerokiezkiego, który ma wychodzić w Kolumbii nad rzeką Chatachoutszi (czyli Apalatszicola) w Georgii, pod tytułem *Columbusenquirer*. Bez wątpienia, pierwszy raz od stworzenia świata, pierwsza to jest literatura, która się zaczyna od wydawania gazety.

Piianstwo surowo karaniem jest w Szwecyi. Dostrzeżony po raz pierwszy w tym stanie płaci trzy talaru strofu; za trzecim razem kara pieniężna podniesiona jest do 9 talarów, winowayca traci prawo wyborcy i jednę niedzielę od przegierza przywiązany bywa. Za piąty raz, sześć miesięcy więzienia; a za szósty, więzienie całoroczne. Piianstwo na targach i w innych podobnych miejscach jeszcze surowiej jest karane. Studentom, żołnierzom i posłańcom niewolno wydawać wódki. Wykraczający przeciwko temu urzędzeniu w połowie ulega karze. Kancellarya stanu corocznie ogłasza pomienione prawa przeciw piianstwu.

W mieście Plymouth w północnej Ameryce żyje szczęśliwe małżeństwo, Józef i Elżbieta Copeland, mające 11 żyjących dzieci w następującym wieku: 90, 88, 86, 83, 81,

79, 77, 76, 71, 68 i 67 lat. — Pewne pismo w Detroit, obwodu Mechingan donosi, że wszyscy tam teraz tak są zdrowi, iż lekarze kartoflami żywić się muszą, i że wszyscy tak zgodnie żyją, że adwokaci prawie z głodu umierają.

Mało wymagający Kaznodzieia.

Kardynał Kamus mając dnia jednego kazanie na dworze francuzkim, rzekł w niem pomiędzy innemi: „Słuchacze! Nauka chrześcijańska zaleca kochać nawet nieprzyjaciół swoich, stémwszystkiem ia tak wielkiy ofiary od was niewymagam: życzę sobie tylko i proszę was o to bardzo: abyście swoich przyjaciół szczerze kochali.“

Zwyczaj rozdawania potraw u ludów starożytnych.

Potrawy bywały u starożytnych, iak ieszcze do dziś dnia w wschodnich krajach, bardzo mięko gotowane, ponieważ u stołu nożów nieużywano. Kraiano ie więc drobno, nim ie między gości rozdawano. Do kraiania i rozdawania potraw bywał po przedniejszych domach do tego umyślnie przeznaczony Kracyzy, i on tylko sam używał noża, który zazwyczaj po domach zamożniejszych w srebro oprawny, a czasem nawet drogiemi kamieniami bywał wysadzany. I chleba nierozkrawywało przy stole, bo nieużywano w ten sposób pieczonego, iak u nas, ale było placek, które rozłamywanie i rozdawanie między obecnych, należało wyłącznie do gospodarza lub gospodyni z tą ieszcze przewagą, iż z kim jedno z gospodarstwa chleba niełamało, lub przypadkiem łamać zapomniało, miał sobie to za ubliżenie, i nigdy iuz, czyli to na ucztę, czyli na obiad nieprzyszedł, ieśli się to z namysłu, w celu zawstydzenia go, stało.

ZAPOZEW EDYKTALNY:

Przez podpisany Sąd Ziemiański wzywaia się następujące osoby iako to:

- 1) Abbe Izaak, syn zmarłego w Lwowku pod Pniewami kupca żydowskiego Izaaka Abrahama, który w roku 1802. oddalił się i do Saxonii się udał,
 - 2) Marcin Zająkła, mieszczanin z Obornik, który od roku 1779. ztamtąd się oddalił,
 - 3) Józef Szymański z Murowanéh Gośliny, natecznas żołnierz, który z poniesionéh rany w Pampelonie w Hiszpanii tamże umrzeć miał,
 - 4) Jan Fryderyk Krokisius, który od roku 1806. z Poznania się oddalił,
 - 5) Andrzy Xawer Majorka (czyli Majerski), który iako służący francuzkiego urzędnika, w roku 1812. do Gdańska, a ztamtąd do Moskwy udał się,
 - 6) Maci Langa, też Długosz nazwany, który w roku 1791. z Wronk do Rossyi się udał,
 - 7) tegoż bratunek Wincenty Przeclaw: z Wronków, ktory, gdy w roku 1812. do Rossyi wymaszerował, żadnéy o sobie nie dał wiadomości,
 - 8) Maci Jerie z Poznania, który w roku 1812. przy transporcie wozów armii francuzkiéh do Rossyi udał się,
 - 9) August Friedrich Steinwég, który od roku 1804. z Tarnowic w górnym Szląsku iako Górnik zaginał, niemniéh
 - 10) siostra tego Dorota Steinweg, która w roku 1813. w Militz (w Szląsku) za kapitana Rossyi tego Danielewicza poszła, i z tym do Rossyi się udała,
- B r a c i a
- 11) Gottfried Grieger i
 - 12) Christian Grieger z hołędrow Zwolno, z których pierwszy w roku 1808. iako żołnierz do Hiszpanii wymaszerował, tam swą śmierć znaleźć miał, ostatni zaś w roku 1812. iako żołnierz kampanią rossyiską odbył,
 - 13) były tuteyszy mieszczanin i cukiernik Piotr Ludwik Cany, który w roku 1812. w Regimentcie 14. Infanteryi Rossyiskieh służył i z tymże regimentem do Rossyi wymaszerował,
 - 14) Michał Lipiński, który w roku 1799. do Francyi się udać miał,
 - 15) Rosina Walter z Nergarów wdowa po by-

łym tuteyszym stolarzu Woycieccu Walter który od 30 do 40 lat ztąd się oddalił,

Rodzeństwo

- 16) Wolf Jakób Minke,
 - 17) Süsse z Minków zamężna Jarecka,
 - 18) Mozes Jakób Minke, z których pierwsza od 22 lat a dwie ostatnie od lat 14. tu ztąd się oddaliły,
 - 19) Karol Klimecki z Buku dawniéh iak lat 40. nieprzytomny,
- B r a c i a
- 20) Daniel Gottlieb Chrystyan,
 - 21) Karol Gottlieb Heinrich Nierese — Synowie byłego burmistrza policyi Nierese w Pniewach, którzy iako farbierze od 20 lat na wędrowkę posli do Rusi udać się mieli,
 - 22) czeladnik stolarski Jan Woyciech Sauer z Poznania, na wędrowce od roku 1806. zaginał.
 - 23) czeladnik garncarski Marcin Teodor Janowicz na wędrowce od 1794 r. zaginał.
 - 24) Jakob Zenon Ur. Swinarski, który od roku 1809. tu ztąd się oddalił.
 - 25) Ur. Ignacy Orłowski, który od wielu lat zaginał,
 - 26) Woyciech Rusczyński z Szremu, który w roku 1812. do wojska wzięty, do Rossyi wymaszerował,

- 27) Barbara Surczyńska małżonka byłego dzierzawcy Antoniego Kamińskiego na hołędrach Hammer, i tenże iéh mąż rzeczony, którzy oboje w roku 1803. ztamtąd oddalwszy się do prowincyi polskich się udali,
- 28) Jan Franciszek Friedrich z Radoszkowa pod Xiażem od roku 1810. w którym do wojska wziętym został, zaginał,
- 29) Nieiakis Alexander, który w roku 1796. odstawienia się do służby woyskowej przez ucieczkę uwolnił, i od tego czasu o sobie wcale słyszeć się nie dał,

Gi lub wyżéh wyrażonych Sukcessorowie Spadkobiercy, aby o ich życiu i pobyciu niezwłocznie a naypoźniéh aż do

dnia 23. Stycznia 1829.

przed Deputowanym Assessorem Sądu Ziemiańskiego Ur. Reibnitz w naszym Zamku sądowym, zrana o godzinie 9. wyznaczonym terminie uwiadomili i dalszego rozrządzenia oczekiwali, gdyż w razie przeciwnym spodziewać

się mają ogłoszenia ich za umarłych i co z prawa wypadnie zadecydowanem będzie.

Poznań, dnia 7. Lutego 1828.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

źnie złożyć winien, a warunki w Registraturze przejrzone być mogą.

Poznań, dnia 5. Maia 1828.

Królewsko-Pruski Sąd Ziemiański.

ZAPOZEW EDYKTALNY.

Na wniosek Kommissarza Sprawiedliwości Mittelstaedta, kuratora massy pozostałości zmarłego tu dnia 24. Stycznia 1827. Kommandarza Barszczewicza z Cerekwicy, syna zmarłych w Warszawie Kaźmierza i Agaty z Sikorskich Barszczewiczów małżonków, zapozujemy niniejszem wszystkich z miejsca zamieszkania niewiadomych successorów, mianowicie:

- a) Joannę z Sadowskich, zamężną Lipską,
- b) Małgorzatę z Sadowskich, zamężną By-szewską,
- c) Kunegundę Sadowską,
- d) Wawrzyna Fedrowicza,
- e) Jana Fedrowicza,

aby się najpóźniéj na terminie

dnia 28. Marca 1829,

zrana o godzinie 10tej, przed Referendaryuszem Sądu Ziemiańskiego Elsner w izbie naszej instrukcyinéj Sądu naszego wyznaczonym, osobiście lub przez prawnie dozwolonych pełnomocników stawili i jako takowi dostatecznie się wylegitymowali, w razie niestawienia się, spodziewać się mogą, iż massa do 2000 Tal. wynosząca, successorom najbliższym, którzy się już poczęści zgłosili i jeszcze zgłoszą, przysądzona i wydana będzie, i że z pretensjami zupełnie prekludowani zostaną.

Poznań dnia 24. Kwietnia 1828.

Królewsko-Pruski Sąd Ziemiański.

OBWIESZCZENIE.

Dzierzawa dóbr Trąbinka i Masłowa, do pozostałości Konstantego Urbanowskiego należących, kończy się na S. Jan r. b. Do powtórnego zadzierzawienia każdej wsi zosobna wyznaczylśmy termin na

dzień 21. Czerwca r. b.

przed południem o godzinie 9tej w naszej izbie dla stron przed Sędzią Kapp, na który ochotę dzierzawy mających z tém oznaymieniem wzywamy, iż kaucyą 200 Tal. w gotowi-

ZAPOZEW EDYKTALNY.

Na wniosek królewskiej Intendantury piątego korpusu armii w Poznaniu, zapozycywiają się wszyscy niewiadomi wierzyciele, którzy do kass następnie wymienionych oddziałów wojskowych i instytuców garnizonowych, iako to:

- 1) pierwszego batallionu 18. pułku piechoty w Rawiczu,
- 2) tu konsystującego batallionu fizylerów tegoż pułku,
- 3) pierwszego batallionu 19. pułku obrony krajowej, tegoż kompanii artylleryi i szwadronu w Lesznie.
- 4) siódmego pułku huzarów tamże,
- 5) 3go batallionu trzeciego pułku gwardyi obrony krajowej,
- 6) Magistratu w Lesznie z tegoż administracyi garnizonowéj,
- 7) Magistratu w Kościanie z tegoż administracyi garnizonowéj,
- 8) tutejszego Magistratu z tegoż zarządzania garnizonowego,
- 9) Magistratu w Rawiczu z tegoż zarządzania garnizonowego, i na ostatek
- 10) lazaretów garnizonowych w Rawiczu, w Wschowie, Kościanie i Lesznie —

z jakiegokolwiek pewnego źródła, za czas od Stycznia do końca Grudnia 1827. r. pretensye mieć niemają, ażeby się w przeciągu trzech miesięcy, a nadaléj w terminie peremtorycznym

na dzień 2. Lipca r. b.

z rana o godzinie 9. przed delegowanym Sądu Ziemiańskiego Referendaryuszem Stempel w naszej izbie instrukcyinéj, wyznaczonym osobiście lub prawomocnie upoważnionych pełnomocników stawili i pretensye swoje udowodnili, w razie zaś przeciwnym, spodziewali się, iż niestawiający nietylko z pretensjami swemi do wspomnionych kass prekludowani będą, ale im też w téj mierze, wieczne milczenie nakazane zostanie i iedynie do osoby tego, z którym tranzakcyje zawierali lub, któ-

ry zapłatę na nich przypadającą odebrawszy, ich nie zaspokoił, odesłanemi będą.

Wschowa, dnia 10. Marca 1828.

Król. Rruski Sąd Ziemiański.

ZAPOZEW EDYKTALNY.

Ur. Antoni Morze, posiadziciel terazniejszy położonych w Powiecie Pleszewskim dóbr Bronowa twierdzy, iż kapitał Rubr. III. Nro. 1. dla Antoniego Tomickiego ex decreto z dnia 28. Marca 1797. zapisany Tal. 2417 dgr. 11 fen. 8½ czyli Złt. pol. 14,505 gr. 20 szel. 1 wynoszący, zapłacony i że wystawiony w téj mierze instrument hypoteczny zaginął, publiczne wywołanie dokumentu tegoż poszukując. Z osnowy złożonych z akt hypotecznych dóbr tychże wypisów wierzytelnych czynności w tym względzie zdziałanych, wnieść się daie, iż expedyca protokołu z dnia 10. Marca 1796. względem zameldowania pretensyi teyże, z strony Antoniego Tomickiego i protokołu z d. 18. Lutego 1797. zawierającego przyznanie owczasowéy posiadzicielki Justyny z Skrzypińskich zamężnéy Tomickiéy, dokument takowy składała, do którego załączony był wykaz hypoteczny in vim recognitionis nastąpiónéy intabulacyi z dnia 28. Marca 1797., gdy o osobnym dla Antoniego Tomickiego przez posiadzicielkę wystawionym instrumencie hypoteczny żądno niema śladu. Przychyłać się do wniosku o wywołanie dokumentu tego, wyznaczylismy termin na

dzień 9. Sierpnia 1828.

przed deputowanym Ur. Reitzig, Referendaryuszem, do którego Ur. Antoniego Tomickiego lub Sukcessorów tegoż, zgoła każdego, który jako Cessyonaryusz, zastawnik lub posiadacz papierów iakichkolwiek do rzeczonego kapitału Złt. pol. 14,505 gr. 20 szel. 1, pretensye mieć sądzi, aby takowe zameldował i udowodnił, w razie niestawienia się zaś oczekiwał, iż wywołany dokument za umorzony uznany zostanie i wymaganie kapitału na mocy wyroku umarzającego z wszelkiemi prawnemi skutkami nastąpi.

Krotoszyn dnia 24. Marca 1828.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

ZAPOZEW EDYKTALNY.

W roku 1770. w Osiecznie zrodzony Jan August Hoffmann, który iak słyhać, do

woysk Polskich się udawszy, przy dobyciu Pragi w roku 1794. podobno zginął, wraz swemi successorami i spadkobiercami niniejszym się zapożywa, ażeby się przed lub w terminie na dzień 28. Marca 1829., przed deputowanym Ur. Sachse, Referendaryuszem Sądu Ziemiańskiego wyznaczonym osobiście stawili, lub też o życiu i pobycie podpisanemu Sądowi piśmiennie donieśli, gdyż w razie przeciwnym po upłynieniu terminu tego, tenże Jan August Hoffmann za nieżyjącego poczytanym, niewiadomi iakowi successorowie jego prekludowani zostaną i pozostały jego majątek naybliższym znanomym successorom jego wydanym będzie.

Wschowa dnia 31. Marca 1828.

Królewsko Pruski Sąd Ziemiański.

Nauczyciel domowy, posiadający gruntowne nauki w niemieckim, polskim, francuzkim i łacińskim ięzyku, iako téż inne wiadomości, może do chłopca znaleźć miejsce na wsi od S. Jana r. b. Wzgląd na to mający, raczy się zgłosić albo osobiście, lub téż, wymieniając warunki, w frankowanych listach, do tuteyszej Expedycyi gazet Nadpocztamtu pod lit. A.

Monsieur Tiery, maître de ballets et premier danseur du théâtre national de Varsovie, à l'honneur de prévenir les habitans de Posen, qu'étant arrivé en cette ville, et comptant y passer quelques mois; il se fera un vrai plaisir d'enseigner la danse, aux enfans des personnes qui voudront bien l'honorer de leur confiance.

On prie les personnes qui voudront l'employer, de vouloir bien s'adresser chez Monsieur Trimail, maître de pension rue de Breslau.

Posiadając w moim magazynie mebli, znaydującym się w kamienicy moięy tu w rynku Nro. 100 znaczny zapas modnych mebli mahoniowych i zwierściadeł podług naynowszego berlińskiego i wiedeńskiego gustu robionych, zniżyłem ceny, celem pozbycia tychże, o 20 procentów, oczém wysoką szlachtę i szanowną publiczność niniejszém uwiadomiam.

Poznań, dnia 28. Maia 1828.

J. L. Plock.

Świeże nasienie lucerny otrzymał

Fr. Bielefeld.